

31998L0031

L 204/13

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

21.7.1998.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 98/31/EK

(1998. gada 22. jūnijs),

ar ko groza Padomes Direktīvu 93/6/EEK par ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu kapitāla pietiekamību

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 57. panta 2. punkta pirmo un trešo teikumu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Eiropas Monetārā institūta atzinumu ⁽³⁾,

pieņemot lēmumu saskaņā ar Līguma 189.b pantā paredzēto procedūru ⁽⁴⁾,

(1) tā kā šobrīd uz risku, kas saistīts ar preču tirdzniecību un preču atvasinātiem instrumentiem, attiecas Padomes Direktīva 89/647/EEK (1989. gada 18. decembris) par kredītiestāžu maksātspējas koeficientu ⁽⁵⁾; tā kā Direktīva 89/647/EEK tomēr pilnībā neaptver tirgus risku, kas saistīts ar šīm pozīcijām; tā kā tirdzniecības grāmatas jēdzienu vajag paplašināt un attiecināt arī uz tām preču vai preču atvasinātu instrumentu pozīcijām, kas ir paredzētas tirdzniecībai un ir pakļautas galvenokārt tirgus riskam; tā kā iestādēm jāizpilda šīs direktīvas prasības attiecībā uz preču riska segumu visai kopējai uzņēmējdarbībai; tā kā arvien nopietnākas bažas Kopienā rada krāpšana, ar ko

nodarbojas daži no tiem, kuri slēdz standartizētus nākotnes preču darījumus, un kas apdraud priekšstatu par standartizētiem nākotnes darījumiem un to vienotību; tā kā ir vēlams, lai Komisija apsvērtu piemērotas uzraudzības sistēmas izstrādi, lai turpmāk novērstu tādu krāpniecību;

(2) tā kā Padomes Direktīva 93/6/EEK (1993. gada 15. marts) par ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu kapitāla pietiekamību ⁽⁶⁾ nosaka standartizētu metodi, kā aprēķināt kapitāla normatīvus ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu tirgus riskam; tā kā iestādes ir izstrādājušas pašu riska vadības sistēmas (iekšējus modeļus), kas paredzētas, lai daudz precīzāk, salīdzinājumā ar standartizēto metodi, aprēķinātu ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu tirgus risku; tā kā jāsekmē daudz precīzāku riska aprēķina metožu izmantošana;

(3) tā kā šādu iekšējo modeļu lietošana, lai aprēķinātu kapitāla normatīvus, prasa stingrus iekšējās kontroles mehānismus, kas jāatzīst un jāuzrauga kompetentajām iestādēm; tā kā iekšējā modeļa aprēķina rezultātu ticamība regulāri jāpārbauda ar pretpārbaudes procedūru;

(4) tā kā ir vajadzīgs, lai attiecībā uz standartizētiem un iespēju līgumiem, ko tirgo biržā, un uz laiku tā paša rakstura ārpusbiržas (OTC) atvasinātiem instrumentiem, kompetentās iestādes drīkstētu pieļaut normatīvu prasības, lai aizstātu kapitāla pietiekamības prasības, ko šādiem instrumentiem aprēķina saskaņā ar šo direktīvu, ar nosacījumu, ka iznākumā netiek noteikti kapitāla normatīvi, kas ir mazāki par tiem, ko aprēķina saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajām metodēm; tā kā šā principa piemērošana iestādēm, kas to piemēro, neliek regulāri pārbaudīt, vai šādi

⁽¹⁾ OV C 240, 6.8.1997., 24. lpp. un OV C 118, 17.4.1998., 16. lpp.

⁽²⁾ OV C 19, 21.1.1998., 9. lpp.

⁽³⁾ Atzinums sniegts 1997. gada 7. oktobrī

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 1997. gada 18. decembra atzinums (OV C 14, 19.1.1998.), Padomes 1998. gada 9. marta kopīgā nostāja (OV C 135, 30.4.1998., 7. lpp.) un Eiropas Parlamenta lēmums (OV C 152, 18.5.1998.). Padomes 1998. gada 19. maija lēmums.

⁽⁵⁾ OJ L 386, 30.12.1989, 14 lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/32/EK (OV L 204, 21.7.1998., 26. lpp.).

⁽⁶⁾ OJ L 141, 11.6.1993, 1 lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/33/EK (OV L 204, 21.7.1998., 29. lpp.).

normatīvi ir vienādi ar kapitāla normatīviem, ko aprēķina saskaņā ar šajā direktīvā paredzētajām citām metodēm;

- (5) tā kā noteikumi, kas pieņemti plašākā starptautiskā līmenī, lai sekmētu sarežģītākas riska vadības metodes, kuras balstās uz iekšējiem modeļiem, var mazināt kapitāla prasības attiecībā pret kredītiestādēm no trešām valstīm; tā kā šīs kredītiestādes konkurē ar ieguldījumu sabiedrībām un kredītiestādēm no dalībvalstīm; tā kā tikai ar grozījumiem Direktīvā 93/6/EEK var radīt līdzīgu stimulu ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu iekšējo modeļu attīstībai un lietošanai dalībvalstīs;
- (6) tā kā tirgus riska kapitāla normatīvus aprēķināšanai ar zelta un no zelta atvasinātu instrumentu pozīcijām rīkojas līdzīgi kā ar ārvalstu valūtas pozīcijām;
- (7) tā kā subordinēta parāda izlaide nedrīkst automātiski liegt iekļaut emitenta paša kapitālu akcijas portfeli, kas nosaka 2 % konkrēta riska svērumu saskaņā ar Direktīvas 93/6/EEK 1. pielikuma 33. punktu;
- (8) tā kā šī direktīva ir saskaņā ar banku uzraudzītāju starptautiska foruma darbu par tirgus riska un preču un preču atvasinātu instrumentu pozīciju uzraudzību;
- (9) tā kā ieguldījumu sabiedrībām un kredītiestādēm ar daudzveidīgu preču portfeli, kas veic nozīmīgu preču tirdzniecību un vēl nespēj izmantot modeļus, lai aprēķinātu preču riska kapitāla normatīvus, vajag pagaidu kapitāla režīmu, pamatojoties uz izvēli, lai nodrošinātu harmonisku šīs direktīvas piemērošanu;
- (10) tā kā šī direktīva ir piemērotākais līdzeklis, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, un ir samērā ar šo mērķu sasniegšanai vajadzīgo,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo Direktīva 93/6/EEK tiek grozīta šādi:

1. Direktīvas 2. pantā izdara šādus grozījumus:

- a) panta 6. punkta a) apakšpunktu un ievadfrāzi un 6. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktu aizstāj ar šādu tekstu:
 - “a) tās īpašuma pozīcijas finanšu instrumentos, precēs un preču atvasinājumos, kas tiek turēti, lai pārdotu tālāk un/vai ko iestāde pārņem tālab, lai īsā laikā gūtu peļņu no faktiskām un/vai paredzētām to pirkšanas un pārdošanas cenu atšķirībām, vai no citām cenu vai procentu likmju atšķirībām, un pozīcijas finanšu instrumentos, precēs un preču atvasinājumos, kas izriet no saskaņotās pamatstarpniecības, vai pozīcijas, kas ieņemta, lai nodrošinātu citus tirdzniecības grāmatas elementus;
 - b) riski nenokārtotu līgumu, brīvo piegāžu un ārpusbiržas (OTC) atvasināto instrumentu dēļ, kas minēti II pielikuma 1., 2., 3. un 5. punktā, riski atpirkuma līgumu un vērtspapīru un preču aizdevumu dēļ, kas balstās uz vērtspapīriem vai precēm, kas iekļauti tirdzniecības grāmatā, kā noteikts a) apakšpunktā minētā II pielikuma 4. punktā, riski atpakaļpirkuma līgumu un vērtspapīru un preču aizņēmuma līgumu dēļ, kas aprakstīti tajā pašā punktā, ar nosacījumu, ka kompetentās iestādes to apstiprina, kas atbilst šādiem vai nu i), ii), iii) un v) apakšpunkta nosacījumiem, vai iv) un v) apakšpunkta nosacījumiem;
 - i) lielās atklātās pozīcijas tiek nodalītas tirgū ik dienas saskaņā ar II pielikumā noteikto procedūru;
 - ii) tiek pievienots nodrošinājums saskaņā ar kompetentām iestādēm pieņemamiem noteikumiem, lai uzskaitītu to vērtspapīru un preču vērtības izmaiņas, kuri iesaistīti minētajā līgumā vai darījumā;”
- b) panta 15. un 16. punktu aizstāj ar šādu tekstu:
 - “15. “garantija” nozīmē vērtspapīru, kas dod turētājam tiesības pirkt pamatdokumentu par noteiktu cenu līdz garantijas derīguma termiņa beigu dienai vai beigu dienā. To var nokārtot, piegādājot pašu pamatdokumentu, vai ar skaidras naudas norēķinu.

16. "krājumu finansējums" nozīmē pozīcijas, kur reāli krājumi ir uz noteiktu termiņu pārdoti un finansējuma izmaksas ir iesaldētas līdz termiņpārdošanas dienai;"
- c) panta 17. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:
- "17. "atpirkuma līgums" un atpakaļpirkuma līgums nozīmē visus līgumus, ar kuriem iestāde vai tās darījumu otra puse nodod vērtspapirus vai preces, vai garantētas tiesības attiecībā uz īpašuma tiesībām uz vērtspapīriem vai precēm, ja šo garantiju dod atzīta birža, kas attiecībā uz attiecīgiem vērtspapīriem vai precēm ir šo tiesību turētāja, un attiecīgais nolīgums liedz iestādei nodot vai ieņemt konkrēto vērtspapīru vai precī vairāk nekā vienai darījuma pusei vienlaicīgi, ievērojot saistību atpirkt tos (vai tādus pašus aizstātus vērtspapirus vai preces) par noteiktu cenu noteiktā dienā nākotnē, vai dienā, ko noteiks persona, kas nodod īpašuma tiesības; tas ir atpirkuma līgums iestādei, kas pārdod vērtspapirus, un atpakaļpirkuma līgums iestādei, kas tos pērk;"
- d) panta 18. punktu aizstāj ar šādu tekstu:
- "18. "vērtspapīru vai preču aizdevums" un vērtspapīru vai preču aizņēmums nozīmē visus darījumus, kur iestāde vai tās darījuma otra puse pārdod vērtspapirus vai preces pret atbilstīgu nodrošinājumu, ievērojot aizdevuma ņēmēja saistību atdot atpakaļ ekvivalentus vērtspapirus vai preces kādā datumā nākotnē vai tad, kad to lūdz aizdevuma devējs; šāds darījums ir vērtspapīru vai preču aizdevums iestādei, kura nodod vērtspapirus vai preces, un vērtspapīru vai preču aizņēmums iestādei, kurai tos nodod.
- Vērtspapīru vai preču aizņēmumu uzskata par finanšu nozares uzņēmumu iekšēju darījumu, ja darījuma otra puse ir pakļauta konsultatīvai koordinācijai Kopienas līmenī, vai tā ir A zonas kredītiestāde, kā noteikts Direktīvā 89/647/EEK, vai ir atzīta trešās valsts ieguldījumu sabiedrība, vai ja ir noslēgts līgums ar atzītu klīringa iestādi vai biržu;"
2. Direktīvas 4. panta 1. punkta pirmās daļas i) un ii) apakšpunktu aizstāj ar šādiem apakšpunktiem:
- "i) kapitāla normatīviem, ko to tirdzniecības grāmatas uzņēmējdarbībai aprēķina saskaņā ar I, II un VI pielikumu, vajadzības gadījumā ar VIII pielikumu;
- ii) kapitāla normatīviem, ko visai to uzņēmējdarbībai aprēķina saskaņā ar III un VII pielikumu un vajadzības gadījumā ar VIII pielikumu."
3. Direktīvas 5. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:
- "2. Neatkarīgi no 1. punkta tās iestādes, kas kapitāla normas tirdzniecības grāmatas uzņēmējdarbībai aprēķina saskaņā ar I un II pielikumu un vajadzības gadījumā ar VII pielikumu, uzrauga un kontrolē savus riska darījumus saskaņā ar Direktīvu 92/121/EEK, ievērojot šīs direktīvas VI pielikumā noteiktos pārveidojumus."
4. Direktīvas 7. panta 10. punktu un 7. panta 11. punkta ievaddaļu aizstāj ar šādu tekstu:
- "10. Ja 7. un 9. punktā paredzētās atteikšanās tiesības netiek izmantotas, kompetentās iestādes tālab, lai aprēķinātu I un VIII pielikumā norādītās kapitāla normas un konsolidētos riska darījumus klientiem, kas noteikti I, VI un VIII pielikumā, var pieļaut, ka pozīcijas vienas iestādes tirdzniecības grāmatā kompensē pozīcijas citas iestādes tirdzniecības grāmatā saskaņā ar I, VI un VIII pielikumā izklāstītajiem noteikumiem.
- Turklāt, tās var pieļaut, ka vienas iestādes ārvalstu valūtas pozīcijas kompensē citas iestādes valūtas pozīcijas saskaņā ar III un/vai VIII pielikumā izklāstītajiem noteikumiem. Tās var arī pieļaut, lai vienas iestādes preču pozīcijas kompensē citas iestādes preču pozīcijas saskaņā ar VII un/vai VIII pielikumā izklāstītajiem noteikumiem.
11. Kompetentās iestādes var pieļaut arī trešās valstīs izvietotu uzņēmumu tirdzniecības grāmatas un ārvalstu valūtu vai preču pozīciju kompensēšanu, ja vienlaicīgi tiek izpildīti šādi nosacījumi:."
5. Direktīvas 8. panta 5. punktu aizstāj ar šādu punktu:
- "5. Kompetentās iestādes uzliek pienākumu iestādēm tūlīt ziņot par visiem gadījumiem, kuros to darījumu otras puses atpirkuma un atpakaļpirkuma līgumos vai vērtspapīru un preču aizdevuma un vērtspapīru vai preču aizņēmuma darījumos nepilda savus pienākumus. Komisija ne vēlāk kā trīs gadus pēc 12. pantā norādītā datuma ziņo Padomei par šādiem gadījumiem un kā tie ietekmē šādus līgumus un darījumus šajā direktīvā. Šādos ziņojumos apraksta arī to, kā iestādes izpilda tos 2. panta 6. punkta b) apakšpunkta i) – v) punktanosacījumus, kas attiecas uz tām, jo īpaši v) punkta nosacījumus. Tāpat

tā dod sīkas ziņas par visām nosacītā apjoma izmaiņām iestāžu tradicionālos aizdevumos un aizdevumos ar atpakaļpirkuma līgumu un vērtspapīru vai preču aizņēmumu darījumos. Ja Komisija, pamatojoties uz šo ziņojumu un citu informāciju, secina, ka ir vajadzīgi papildu aizsargpasākumi, lai novērstu ļaunprātīgu rīcību, tā izvirza attiecīgus priekšlikumus.”

6. Tiek pievienots šāds pants:

“11.a pants

Līdz 2006. gada 31. decembrim dalībvalstis var atļaut to iestādēm ievērot minimālās izplatīšanas, piedāvājuma un atklātās (tiešās) likmes, kas ir norādītas tabulā turpmāk, nevis tās, kas norādītas VII pielikuma 13., 14., 17. un 18. punktā, ar nosacījumu, ka iestādes pēc to kompetento iestāžu atzina:

- i) veic nozīmīgu uzņēmējdarbību ar precēm;
- ii) tām ir daudzveidīgu preču portfelis; un
- iii) tās nav gatavas izmantot iekšējos modeļus, lai aprēķinātu preču riska kapitāla normatīvus saskaņā ar VIII pielikumu.

Tabula

	Dārgmetāli (izņemot zeltu)	Pamatme- tāli	Lauksaim- niecības produkti (nekonver- tējami)	Pārējie, ieskaitot enerģētikas produktus
Izplatīšanas likme %	1,0	1,2	1,5	1,5
Iegrāmatošanas (turēšanas) likme %	0,3	0,5	0,6	0,6
Atklātā (tiešā) likme %	8	10	12	15

Dalībvalstis dara Komisijai zināmu, kā tās piemēro šo pantu.”

7. DirektīvasI, II, III un V pielikumu groza, un VII un VIII pielikumu pievieno saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc dienas, kad tā stājas spēkā. Par to tās tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka metodes, kā veikt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā tajā dienā, kad tā publicēta *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1988. gada 22. jūnijā

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

J. M. GIL-ROBLES

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

J. CUNNINGHAM

PIELIKUMS

1. Direktīvas I pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 4 punktā svītrot pēdējo teikumu un pievieno šādu apakšpunktu:

“Kompetentās iestādes var atļaut biržā tirgojamiem standartizētiem nākotnes darījumiem kapitāla normatīvus, kas ir vienādi ar normatīvu, ko prasa birža, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tā veic precīzu riska aprēķinu, kas ir saistīts ar attiecīgu standartizētu nākotnes darījumu, un tas ir vismaz vienāds ar standartizēta nākotnes darījuma kapitāla normatīviem, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta šā pielikuma turpinājumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā. Līdz 2006. gada 31. decembrim kompetentās iestādes var atļaut arī kapitāla prasības šajā punktā minētā tipa ārpusbiržas (OTC) atvasinājumu līgumiem, par kuriem norēķinu veic klīringa iestāde, ko tās atzīst par vienādu normatīvam, ko prasa klīringa iestāde, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tā veic precīzu riska aprēķinu, kas saistīts ar atvasinājuma līgumu, un tas ir vismaz vienāds ar konkrētā līguma kapitāla normatīviem, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta šā pielikuma turpinājumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā”.

b) pielikuma 5. punkta trešo apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

“Kompetentās iestādes prasa, lai pārējais risks, izņemot delta koeficientu, kas ir saistīts ar izvēli līgumiem, būtu nodrošināts. Kompetentās iestādes var atļaut, ka kapitāla pietiekamības prasības biržās termiņa darījumiem atbilst normatīvam, kuru pieprasa birža, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tiek sniegts ar termiņu saistīts riska precīzs aprēķins, un tas ir vismaz vienāds ar iespēju līguma kapitāla prasībām, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta šā pielikuma turpinājumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā. Līdz 2006. gada 31. decembrim kompetentās iestādes var atļaut arī klīringa iestādes noteiktos kapitāla normatīvus ārpusbiržas iespēju līgumiem, par kuriem norēķinu veic klīringa iestāde, ko tās atzīst par vienādiem ar normatīviem, ko prasa klīringa iestāde, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tās veic precīzu riska aprēķinu, kas saistīts ar attiecīgu iespēju līgumu un tas ir vismaz vienāds ar konkrētā iespēju līguma kapitāla normatīviem, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta šā pielikuma turpinājumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā. Bez tam tās var atļaut iegādāta biržā tirgojama vai ārpusbiržas iespēju līguma kapitāla prasības, kas ir vienādas ar tā pamatojuma instrumenta kapitāla prasībām, ar nosacījumu, ka tie nepārsniedz iespēju līguma tirgus vērtību. Rakstīta ārpusbiržas iespēju līguma kapitāla normatīvus nosaka atbilstīgi instrumentam, kas to pamato (sedz)”.

c) pielikuma 6. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“6. Ar parāda instrumentu un akciju garantijām rīkojas tāpat kā ar iespēju līgumiem saskaņā ar 5. punktu”.

d) pielikuma 33. punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu apakšpunktu:

“i) pašu kapitāls nepieder emitentam, kas ir izlaidis tikai tirgojamus parāda instrumentus, kas piesaista 8 % normatīvu 14. panta 1. tabulā vai zemākus normatīvus tikai tāpēc, ka tie ir garantēti vai nodrošināti”.

2. Direktīvas II pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“1. Attiecībā uz darījumiem, kuros pēc attiecīgā piegādes datuma nav nokārtots norēķins attiecībā uz parāda instrumentiem, akcijām un precēm (izņemot atpirkuma un atpakaļpirkuma līgumus un vērtspapīru vai preču aizdevumu, un vērtspapīru vai preču aizņēmumu), iestādei jāaprēķina cenas atšķirība, kam tā ir pakļauta. Šī ir atšķirība starp konkrētā parāda instrumenta, akcijas vai preces līgto norēķinu cenu un tās pašreizējo tirgus vērtību, ja atšķirība varētu radīt iestādei zaudējumu. Šo starpību reizina ar attiecīgu tabulas A slejas faktoru, kas minēts 2. punktā, lai aprēķinātu savu kapitāla normu”.

b) pielikuma 3.1. un 3.2. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

“3.1 No iestādes prasa turēt kapitālu pret otras puses risku darījumā, ja:

i) tā ir samaksājusi par vērtspapīriem vai precēm, pirms saņēmusi tās, vai ir nodevusi vērtspapīrus vai preces, pirms saņēmusi samaksu par tām;

un

ii) pārrobežu darījumu gadījumā ir pagājusi viena vai vairākas dienas, kopš tā ir veikusi samaksu vai piegādi.

3.2. Kapitāla normas ir ar svērto risku, ko piemēro attiecīgi otrai pusei, reizināti 8 % no vērtspapīru vai preču naudas vērtības, ko otra puse ir iestādei parādā.”

c) virsrakstu pirms 4.1. punkta un 4.1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu tekstu:

“Atpirkuma un atpakaļpirkuma līgumi, vērtspapīru vai preču aizdevums un aizņēmums

4.1. Tādu atpirkuma nolīgumu un vērtspapīru vai preču aizdevuma gadījumā, kas ir pamatoti ar vērtspapīriem vai precēm, kas ir iekļautas tirdzniecības grāmatā, iestādes aprēķina vērtspapīru vai preču tirgus vērtības un iestādes aizņēmuma vai parāda nodrošinājuma tirgus vērtības starpību, ja šī starpība ir pozitīva. Atpakaļpirkuma līgumu un vērtspapīru vai preču aizņēmuma gadījumā iestāde aprēķina starpību starp to summu, ko iestāde ir aizdevusi, vai attiecīgā parāda nodrošinājuma tirgus vērtību un to vērtspapīru vai preču tirgus vērtību, ko tā ir saņēmusi, ja šī starpība ir pozitīva”.

3. III pielikums tiek grozīts šādi:

a) pielikuma 1. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“1. Ja iestādes kopējā neto ārvalstu valūtas pozīciju un neto zelta pozīciju summa, ko aprēķina saskaņā ar turpmāk izklāstīto procedūru, pārsniedz 2 % no tās kopējā pašu kapitāla, tad, lai aprēķinātu tās pašu kapitāla normatīvus attiecībā uz ārvalstu valūtas risku, to reizina ar 8 % tās neto ārvalstu valūtas pozīcijas un tās neto zelta pozīcijas summu.

Līdz 2004. gada 31. decembrim kompetentās iestādes var atļaut iestādēm aprēķināt to pašu kapitāla normatīvus, reizinot ar 8 % apmēru, par kuru kopējā neto ārvalstu valūtas pozīcija un neto zelta pozīcija pārsniedz 2 % no kopējā pašu kapitāla”.

b) pielikuma 3.1. un 3.2.punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

“3.1 Pirmkārt, aprēķina iestādes neto atklāto pozīciju visās valūtās (ieskaitot pārskata valūtu) un zeltā. Šī pozīcija sastāv no šādu elementu summas (pozitīvu vai negatīvu):

— neto tūlītējā pozīcija (t. i., visi aktīvu posteņi, no tiem atņem visus pasīvu posteņus, ieskaitot konkrētajā valūtā uzkrātos procentu maksājumus), vai – zeltam – neto tūlītējā pozīcija zeltā),

— neto termiņa (nākotnes) pozīcija (t. i., visas summas, kas būs jāsaņem, atskaitot visas summas, kas būs jāsamaksā, saskaņā ar standartizētiem valūtas un zelta maiņas darījumiem, ieskaitot valūtas un zelta standartizētus nākotnes darījumus un valūtas apmaiņas pamatkapitālu, kas nav iekļauts tūlītējā pozīcijā,

— neatsaucami galvojumi (un līdzīgi instrumenti), kas noteikti tiks nosaukti, un ko, iespējams, nevar atsaukt,

— neto standartizēto līgumu ienākumi/izdevumi, kas vēl nav uzkrāti, bet jau pilnībā nodrošināti (termiņa līgumu neto ienākumi/izdevumi, kas vēl nav iekļauti grāmatvedības reģistros, bet ir pilnībā nodrošināti ar nestandardizētiem nākotnes valūtas darījumiem, var tikt iekļauti šeit, pārskata iestādei neatkarīgi pieņemot lēmumu, un ar kompetento iestāžu iepriekšēju piekrišanu). Šādi lēmumi jāpieņem, ievērojot konsekvenci,

— neto delta (vai ar delta pamatots) ekvivalents ārvalstu valūtas un zelta iespēju darījumu kopējai uzskaitēi,

— pārējo iespēju darījumu tirgus vērtība (kas nav ārvalstu valūtas un zelta iespēju darījumi),

— visas pozīcijas, ko iestāde ir apzināti pieņēmusi, lai nodrošinātos pret negatīvām sekām, ko rada maiņas kurss tās kapitāla proporcijai, var izslēgt no neto valūtas risku aprēķina. Šādām pozīcijām jābūt netirgojamām vai strukturālām, un, lai tās izslēgtu, visām izmaiņām to izslēguma noteikumos vajag kompetento iestāžu piekrišanu. To pašu režīmu, ievērojot tos pašus nosacījumus kā iepriekš, var piemērot iestādes pozīcijām, kas attiecas uz posteņiem, kas ir jau atskaitīti, aprēķinot pašu kapitālu.

3.2. Kompetentās iestādes pēc saviem ieskatiem var ļaut iestādēm izmantot neto pašreizējo vērtību, aprēķinot neto atklāto pozīciju visās valūtās un zeltā”.

c) pielikuma 4. punkta pirmoteikumu aizstāj ar šādu punktu:

“4. Otrkārt, visu valūtu neto īsās un garās pozīcijas, izņemot pārskata valūtu un neto garās vai īsās pozīcijas zeltā, konvertē pārskata valūtā atbilstoši dienas kursam”.

d) pielikuma 7. punktu aizstāj ar šādu punktu:

“7. Otrkārt, līdz 2004. gada 31. decembrim kompetentās iestādes var atļaut iestādēm piemērot metodi, kas ir alternatīva šā pielikuma 1. līdz 6. punktā paredzētajām metodēm. Kapitāla normatīviem, ko aprēķina pēc šīs metodes, jābūt pietiekamiem, lai pārsniegtu 2 % no saskaņā ar 4. punktu aprēķinātās neto atklātās pozīcijas, lai pārsniegtu 99 % un vairāk gadījumu iespējamos zaudējumus, ja dienas kursa svārstību analīze par 10 darba dienu secīgu periodu aptver pēdējos trīs gadus.

Pirmajā apakšpunktā aprakstīto alternatīvo metodi var izmantot tikai, ievērojot šādus nosacījumus:

- i) kompetentās iestādes nosaka aprēķina formulu un korelācijas koeficientus, pamatojoties uz to veikto valūtas kursa svārstību analīzi;
- ii) kompetentās iestādes regulāri pārskata korelācijas koeficientus, ņemot vērā informāciju par jaunākiem datiem ārvalstu valūtas tirgos”.

4. V pielikums tiek grozīts šādi:

a) pielikuma 2. punkta pirmo teikumu aizstāj ar šādu:

“2. Neatkarīgi no 1. punkta kompetentās iestādes var atļaut tām iestādēm, kam jāizpilda pašu kapitāla prasības, ko nosaka I, II, III, IV, VI, VII un VIII pielikums, izpildot vienīgi šīs prasības, izmantot alternatīvu definīciju”.

b) pielikuma 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Iepriekš 2. punkta c) apakšpunktā minētais subordinētais aizņēmuma kapitāls nedrīkst pārsniegt 150 % maksimumu no sākotnējā pašu kapitāla, kas paredzēts, lai izpildītu prasības, kas izklāstītas I, II, III, IV, VI, VII un VIII pielikumā, un drīkst sasniegt šo maksimumu tikai īpašos gadījumos, kas attiecīgām iestādēm ir pieņemami”.

c) pielikuma 6. un 7. punktu aizstāj ar šādiem punktiem:

“6. Kompetentās iestādes var atļaut ieguldījumu sabiedrībām pārsniegt 4. punktā noteiktos griestus subordinētām aizņēmuma kapitālam, ja tās atzīst, ka tas ir piesardzīgi adekvāts, un ar nosacījumu, ka šāda subordinēta aizņēmuma kapitāla summa un 5. punktā minētie posteņi nepārsniedz 200 % no sākotnējā pašu kapitāla, kas ir paredzēts, lai izpildītu prasības, ko uzliek I, II, III, IV, VI, VII un VIII pielikums, vai 250 % no tās pašas summas, ja, aprēķinot pašu kapitālu, ieguldījuma sabiedrības atskaita 2.d posteņi, kas minēti 2. punktā.

7. Kompetentās iestādes kredītiestādēm var atļaut pārsniegt 4. punktā noteiktos griestus subordinētām aizņēmuma kapitālam, ja atzīst, ka tas ir piesardzīgi adekvāts, un ar nosacījumu, ka šāda subordinēta aizņēmuma kapitāla summa un 5. punktā minētie posteņi nepārsniedz 250 % no sākotnējā pašu kapitāla, kas ir paredzēts, lai izpildītu prasības, ko uzliek I, II, III, IV, VI, VII un VIII pielikums”.

5. Tiek pievienoti šādi pielikumi:

“VII PIELIKUMS

PREČU RISKS

1. Visas preču vai preču atvasinājumu pozīcijas jāizsaka mērījumu standartvienībās. Katrai precei tūlītējo cenu izsaka pārskata valūtā.
2. Zelta vai zelta atvasinājumu pozīcijas uzskata par tādām, kas pakļautas ārvalstu valūtas riskam, un, lai aprēķinātu tirgus risku, ar tām rīkojas attiecīgi saskaņā ar III vai VIII pielikumu.
3. Šā pielikuma vajadzībām pozīcijas, kas ir tikai krājumu finansējums, var izslēgt tikai no preču riska aprēķina.
4. Procentu likmes un ārvalstu valūtas risku, uz ko neattiecas šā pielikuma pārējie noteikumi, iekļauj tirgojamu parāda instrumentu vispārējā riska aprēķinā un ārvalstu valūtas riska aprēķinā.
5. Ja īsā pozīcija pazeminās pret garo pozīciju, iestādes aizsargājas arī pret likviditātes deficīta risku, kas var būt dažos tirgos.
6. Saskaņā ar 19. punktu lielums, par kuru iestādes garās (īsās) pozīcijas pārsniedz tās īsās (garās) pozīcijas attiecībā uz to pašu preci un tās pašas preces standartizētiem līgumiem, iespēju līgumiem un garantijām, ir tās neto pozīcija katrai precei. Kompetentās iestādes ļauj ar atvasinātu instrumentu pozīcijām rīkoties kā ar preces pamatpozīcijām, kā noteikts 8., 9. un 10. punktā.
7. Kompetentās iestādes šādas pozīcijas var uzskatīt par tās pašas preces pozīcijām:
 - atšķirīgu apakšgrupu preču pozīcijas gadījumos, ja apakšgrupas ir savstarpēji piegādājamās,
un
 - līdzīgu preču pozīcijas, ja tās ir tieši aizstājamas cita ar citu un ja var skaidri noteikt minimālo korelāciju 0,9 starp cenas svārstībām ne mazāk kā viena gada laikā.

Īpaši instrumenti

8. Preču standartizētu nākotnes līgumu un termiņa saistības pirkt vai pārdot atsevišķas preces iekļauj mērījumu sistēmā kā nosacītus lielumus standarta mērvienībās un nosaka termiņu ar atsauci uz beigu datumu. Kompetentās iestādes var atļaut biržā tirgojamiem termiņa līgumiem kapitāla prasības, kas ir vienādas ar normatīvu, ko prasa birža, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tā veic precīzu riska aprēķinu, kas ir saistīts ar termiņa līgumu, un tas ir vismaz vienāds ar standartizēta nākotnes darījuma kapitāla normatīviem, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta šā pielikuma turpinājumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā. Līdz 2006. gada 31. decembrim kompetentās iestādes var atļaut arī kapitāla prasības šajā punktā minētā tipa ārpusbiržas preces atvasinājumu, par kuru norēķinu veic klīringa iestāde, ko tās atzīst par vienādu ar normatīvu, ko prasa klīringa iestāde, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tā veic precīzu riska aprēķinu, kas saistīts ar atvasinājuma līgumu, un tas ir vismaz vienāds ar konkrētā līguma kapitāla normatīviem, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta šā pielikuma turpinājumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā.
9. Preču apmaiņas, kur darījumam no vienas puses ir fiksēta cena un no otras puses — pašreizējā tirgus cena, ievieto termiņa sadalījumā kā pozīciju virkni, kas ir vienādas ar līguma domāto apmēru, kur viena pozīcija atbilst katram maksājumam apmaiņā un ir ievietota termiņa sadalījumā, ko nosaka 13. punkta tabula. Pozīcijas ir garās pozīcijas, ja iestāde maksā fiksētu cenu un saņem mainīgu cenu, un īsās pozīcijas, ja iestāde saņem fiksētu cenu un maksā mainīgu cenu.

Par preču apmaiņām, kur darījuma objekti ir dažādas preces, jāziņo attiecīgā pārskata sadaļā par termiņu sadalījumu.

10. Ar preču vai preču atvasinājumu iespēju līgumiem rīkojas tā, it kā tie būtu pozīcijas, kuru vērtība ir vienāda ar tā pamatdokumenta vērtību, uz ko iespēju līgums attiecas, kas šā pielikuma mērķiem ir reinizāta ar tā delta koeficientu. Pēdējās pozīcijas var tikt kompensētas pret visām kompensējošām pozīcijām, kas ir identiskas pamata precēm vai preces atvasinājumiem. Izmanto attiecīgās biržas delta koeficientu, ko aprēķina kompetentās iestādes vai, ja neviena no minētajām nav pieejama vai ārpusbiržas iespēju līgumiem, delta koeficientu, ko aprēķina pati iestāde, ja kompetentā iestāde atzīst, ka modelis, ko izmanto iestāde, ir pamatots.

Tomēr kompetentās iestādes var noteikt, ka iestādes pašas aprēķina to delta koeficientus, izmantojot metodoloģiju, ko nosaka kompetentās iestādes.

Kompetentās iestādes prasa, lai tiktu aizsargāts pārējais risks, atsevišķi no delta koeficienta riska, kas ir saistīts ar preču iespēju līgumiem. Kompetentās iestādes var atļaut rakstītiem biržā tirgojamiem iespēju līgumiem kapitāla prasības, kas ir vienādas ar normatīviem, ko prasa birža, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tā veic precīzu riska aprēķinu, kas ir saistīts ar iespēju līgumu, un tas ir vismaz vienāds ar iespēju līguma kapitāla prasībām, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta turpmāk šajā pielikumā, vai piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā. Līdz 2006. gada 31. decembrim kompetentās iestādes var atļaut arī kapitāla prasības ārpusbiržas iespēju līgumiem, par kuriem norēķinu veic klīringa iestāde, ko tās atzīst par vienādu normatīvam, ko prasa klīringa iestāde, ja tās pilnībā apmierina tas, ka tā veic precīzu riska aprēķinu, kas saistīts ar attiecīgu iespēju līgumu un tas ir vismaz vienāds ar konkrētā iespēju līguma kapitāla prasībām, ko aprēķina pēc metodes, kas izklāstīta turpmāk šajā pielikumā vai, piemērojot iekšējo modeļu metodi, kas aprakstīta VIII pielikumā. Bez tam tās var atļaut iegādāta biržā tirgojama ārpusbiržas iespēju līguma kapitāla prasības, kas ir vienādas ar tā pamatdokumenta kapitāla prasībām, ar nosacījumu, ka tie nepārsniedz iespēju līguma tirgus vērtību. Rakstīta ārpusbiržas iespēju līguma kapitāla prasības nosaka attiecībā uz precī, kas ir tā pamatā.

11. Ar garantijām attiecībā uz precēm rīkojas tāpat, kā ar preču iespēju līgumiem saskaņā ar 10. punktu.
12. Persona, kas nodod preces vai garantētas tiesības, kas attiecas uz preču īpašumtiesībām atpirkuma līgumā, un persona, kas aizdod preces vai aizdevuma līgumā, iekļauj šādas preces tā kapitāla normatīvu aprēķinā saskaņā ar šo pielikumu.

a) *Termiņa sadalījums*

13. Katrai precei attiecīgās iestādes izmanto atsevišķu termiņa sadalījuma izkārtojumu saskaņā ar tabulu tālāk. Visas šīs preces pozīcijas un visas pozīcijas, ko uzskata par tās pašas preces pozīcijām saskaņā ar 7. punktu, ievieto attiecīgos termiņa intervālos. Fiziskus krājumus ievieto pirmajā termiņu intervālā.

Termiņa intervāls 1	Izplatīšanas likme (%) 2
0 ≤ 1 mēnesi	1,50
> 1 ≤ 3 mēnešiem	1,50
> 3 ≤ 6 mēnešiem	1,50
> 6 ≤ 12 mēnešiem	1,50
> 1 ≤ 2 gadiem	1,50
> 2 ≤ 3 gadiem	1,50
> 3 gadiem	1,50

14. Kompetentās iestādes var ļaut kompensēt pozīcijas, kas ir tās pašas preces pozīcijas, vai ko tās saskaņā ar 7. punktu uzskata par tādām, un ievieto tās attiecīgā termiņa intervālā, pamatojoties uz neto pamata vērtību, ja:

— tās ir tādu līgumu pozīcijas, kuru termiņš beidzas tajā pašā dienā,

un

- tās ir tādu līgumu pozīcijas, kuru termiņš beidzas 10 dienās pēc otras pozīcijas termiņa beigām, ja līgumus tirgo tirgos, kam ir ikdienas piegādes datumi.
15. Iestāde pēc tam summē garās pozīcijas un īsās pozīcijas katrā termiņa intervālā. Garās (īsās) pozīcijas, kas ir saskaņotas ar īsām (garām) pozīcijām konkrētā termiņa intervālā, ir šā intervāla saskaņotās pozīcijas, bet pārējās garās vai īsās pozīcijas ir tā paša intervāla nesaskaņotās pozīcijas.
16. Konkrētā termiņa intervāla nesaskaņotās garās (īsās) pozīcijas daļa, kas ir saskaņota ar nākamā termiņa intervāla nesaskaņoto īso (garo) pozīciju ir starp diviem termiņa intervāliem saskaņota pozīcija. Nesaskaņotās garās vai nesaskaņotās īsās pozīcijas daļa, ko nevar šādi saskaņot, ir nesaskaņotā pozīcija.
17. Iestādes kapitāla normatīvus katrai precei aprēķina, pamatojoties uz attiecīgu termiņa sadalījumu summējot:
- saskaņotu garo un īso pozīciju summu, kas ir reizināta ar attiecīgu izplatīšanas likmi katram termiņa intervālam, kā norādīts 13. punkta tabulas otrā slejā, un ar preces tūlītējo cenu;
 - saskaņotu pozīciju starp diviem termiņa intervāliem katram termiņa intervālam, kurā nesaskaņota pozīcija tiek pārcelta tālāk, reizinot ar 0,6 % (piedāvājuma likme) un ar preces tūlītējo cenu;
 - pārējās nesaskaņotās pozīcijas, ko reizina ar 15 % (atklātā (tiešā) darījumu likme) un ar preces tūlītējo cenu.
18. Iestādes kopējos preču riska kapitāla normatīvus aprēķina, summējot kapitāla normatīvus, ko aprēķina katrai precei saskaņā ar 17. punktu.
- b) *Vienkāršotā pieeja*
19. Iestādes kapitāla normatīvus katrai precei aprēķina, summējot:
- 15 % no neto pozīcijas, īsās vai garās, kas ir reizināti ar preces tūlītējo cenu;
 - 3 % no bruto pozīcijas, kas ir garās un īsās pozīcijas summa un ir reizināti ar preces tūlītējo cenu.
20. Iestādes preču riska kapitāla kopējos normatīvus aprēķina, summējot kapitāla normatīvus, ko aprēķina katrai precei saskaņā ar 19. punktu.

VIII PIELIKUMS

IEKŠĒJIE MODEĻI

- Kompetentās iestādes iestādēm var, ievērojot šajā pielikumā noteiktos nosacījumus, ļaut aprēķināt kapitāla prasības pozīciju riskam, ārvalstu valūtas riskam un/vai preču riskam, izmantojot iekšējos riska vadības modeļus, kas aizstāj I, III un VII pielikumā aprakstītās metodes vai kopā ar tām. Katrā atsevišķā gadījumā vajag, lai kompetentās iestādes noteikti atzītu modeļu izmantojumu uzraudzīta kapitāla nolūkiem.
- Kompetentās iestādes piešķir atzīšanu tikai tad, ja iestādes riska vadības sistēma ir konceptuāli nevainojama un to īsteno godprātīgi, un, jo īpaši, ja izpildīti šādi kvalitātes standarti:
 - iekšējais riska aprēķina modelis ir tieši iekļauts iestādes ikdienas riska vadības procesā un ir pamats pārskatam par riska darījumiem, ko gatavo iestādes augstākai vadībai;
 - iestādei ir riska kontroles struktūrvienība, kas ir neatkarīga no darījumu tirdzniecības struktūrvienībām un tieši pakļauta augstākai vadībai. Šai struktūrvienībai jāatbild par iestādes riska vadības sistēmas plānošanu un īstenošanu. Tā sastāda un analizē dienas pārskatus par riska vadības modeļa rezultātiem un attiecīgiem tirdzniecības ierobežojumu pasākumiem, kas jāveic;

- iii) iestādes valde un augstākā vadība aktīvi iesaistās riska kontroles procesā, un dienas pārskatus, ko sastāda riska kontroles struktūrvienība, pārskata tāda līmeņa vadība, kuras pilnvaras ir pietiekamas, lai mazinātu gan individuālu tirgotāju pozīcijas, gan arī iestādes kopējo risku;
 - iv) iestādei ir pietiekams skaits darbinieku, kas ir kvalificēti izmantot sarežģītus modeļus tirdzniecībā, riska kontrolē, revīzijā un noformējuma nodaļas jomās;
 - v) iestāde ir izveidojusi procedūras, lai uzraudzītu un nodrošinātu atbilstību iekšējai politikai, kas dokumentāri apstiprināta, un kontroli attiecībā uz riska aprēķina sistēmas kopējo darbību;
 - vi) iestādes modeļiem ir pārbaudīta virzības uzskaitē ar atbilstošu riska aprēķina precizitāti;
 - vii) iestāde bieži veic stingru stresa pārbaudes programmu, un augstākā vadība pārskata šo pārbaūžu rezultātus un atspoguļo tos politikā un ierobežojumos, ko tā nosaka;
 - viii) iestādei kā daļa no tās pastāvīga iekšējās revīzijas procesa neatkarīgi jāpārskata tās riska aprēķina sistēma. Šajā pārskatā jāaptver gan darījumu tirdzniecības struktūrvienību, gan neatkarīgās riska kontroles struktūrvienības darbības. Vismaz reizi gadā iestādei jāveic tās kopējā riska vadības procesa pārskats. Pārskatā jāizvērtē:
 - riska vadības sistēmas un riska kontroles struktūrvienības procesa un organizācijas dokumentācijas atbilstība,
 - kā tirgus riska pasākumi ir integrēti ikdienas riska vadībā un vadības informācijas sistēmas vienotība,
 - kā iestāde izmanto apstiprināšanai riska cenu noteikšanas modeļus un vērtēšanas sistēmas, ko lieto darījumu un noformējuma nodaļas personāls,
 - tirgus riska apjoms, ko aptver riska aprēķina modelis, un to, kā apstiprina visas nozīmīgas izmaiņas riska aprēķina procesā,
 - cik precīzi un pilnīgi ir pozīcijas dati, to cik precīzi un atbilstoši ir nestabilitātes un korelācijas pieņēmumi, un cik precīzi ir vērtējumi un riska jutīguma aprēķini,
 - pārbaudes procesu, ko iestādes izmanto, lai izvērtētu iekšējiem modeļiem izmantoto datu avotu konsekveni, savlaicīgumu un ticamību, ieskaitot šādu datu avotu neatkarību,un
 - pārbaudes procesu, ko iestāde lieto, lai izvērtētu pretpārbaudi, ko veic, lai novērtētu modeļa precizitāti.
3. Veicot pretpārbaudes programmu, iestāde uzrauga tās modeļa precizitāti un darbību (spēju darboties). Pretpārbaudei jānodrošina katrai darba dienai vienas dienas riska vērtības aprēķina salīdzinājums, ko nosaka iestādes vērtība nākamās darba dienas beigās. Kompetentās iestādes pārbauda iestādes spēju veikt pretpārbaudi gan faktiskām, gan iespējamām izmaiņām portfeļa vērtībā. Portfeļa vērtības iespējamo izmaiņu pretpārbaudē salīdzina portfeļa vērtību dienas beigās un nākamās dienas beigās, pieņemot nemainīgas pozīcijas. Kompetentās iestādes prasa, lai iestādes veiktu attiecīgus pasākumus, lai uzlabotu to pretpārbaudes programmu, ja uzskata to par nepilnīgu.
4. Lai aprēķinātu kapitāla normatīvus konkrētam riskam, kas saistīts ar tirgojamām parāda un pašu kapitāla pozīcijām, kompetentās iestādes var atzīt iekšējo modeļu izmantošanu, ja papildus atbilstībai nosacījumiem šā pielikuma turpinājumā šis modelis:
- skaidro vēsturiskās portfeļa cenas izmaiņas,
 - aptver portfeļa svarīguma koncentrāciju un izmaiņas struktūrā,
 - ir stiprs pret nelabvēlīgu vidi,
 - ir apstiprināts ar pretpārbaudi nolūkā novērtēt, vai konkrētais risks ir aptverts precīzi. Ja kompetentās iestādes ļauj šo pretpārbaudi veikt, pamatojoties uz attiecīgiem apakšportfeļiem, tie jāizvēlas konsekventi.

5. Iestādes, kas izmanto iekšējos modeļus, kas nav atzīti saskaņā ar 4. punktu, ir pakļautas atsevišķiem konkrēta riska kapitāla maksājumiem, ko aprēķina tā, kā paredz I pielikums.
6. Saskaņā ar 10. punkta ii) apakšpunktu iestādes pašu aprēķina rezultātus palielina ar reizinājuma koeficientu vismaz 3.
7. Reizinājuma koeficientu palielina ar plusa koeficientu starp 0 un 1 saskaņā ar šādu tabulu, atkarībā no noviržu skaita pēdējās 250 darba dienās, kā konstatēts iestādes pretpārbaudē. Kompetentās iestādes prasa, lai iestādes aprēķinātu novirzes saskaņā ar portfeļa vērtības faktisko vai iespējamo izmaiņu pretpārbaudi. Novirze ir vienas dienas izmaiņas portfeļa vērtībā, kas pārsniedz attiecīgo vienas dienas riska novērtējumu, ko aprēķina, izmantojot iestādes modeli. Lai noteiktu plusa koeficientu, noviržu skaitu izvērtē vismaz reizi ceturksnī.

Noviržu skaits	Plusa koeficients
mazāk par 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 un vairāk	1,00

Kompetentās iestādes var atsevišķos gadījumos sakarā ar ārkārtīgiem apstākļiem neievērot prasību palielināt reizinājuma koeficientu ar plusa koeficientu saskaņā ar iepriekš doto tabulu, ja iestāde kompetentām iestādēm ir pārliecinoši pierādījusi, ka šāds palielinājums nav vajadzīgs, un modelis pamatā ir nevainojams.

Ja daudzās novirzes norāda uz to, ka modelis nav pietiekami precīzs, kompetentās iestādes atsauc modeļa atzīšanu vai uzliek izpildīt attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu modeļa attiecīgu uzlabošanu.

Lai ļautu kompetentajām iestādēm uzraudzīt plusa koeficienta atbilstību tā pieaugumā, iestādes tūlīt un nekādā gadījumā vēlāk kā piecās darbadienās dara kompetentām iestādēm zināmas novirzes, kas izriet no to pretpārbaudes programmām un kas saskaņā ar iepriekš doto tabulu paredz plusa koeficienta palielinājumu.

8. Ja kompetentās iestādes saskaņā ar 4. punktu ir atzinušas iestādes modeli, tad, lai aprēķinātu konkrētā riska kapitāla normatīvus, iestāde palielina tās kapitāla normatīvus, ko aprēķina saskaņā ar 6., 7. un 10. punktu, ar pieskaitījumu vai nu:
 - i) riska novērtējuma konkrētā riska daļai, kas jānodala saskaņā ar uzraudzības pamatnorādēm, vai pēc iestādes izvēles; vai arī
 - ii) riska novērtējumiem attiecībā uz parāda pakārtotiem portfeļiem un pašu kapitāla akciju pozīcijām, kam ir konkrēts risks.

No iestādēm, kuras izmanto ii) apakšpunktu, prasa, lai pirms tam tās noteiktu savu pakārtoto portfeļu struktūru un mainītu to tikai tad, ja kompetentās iestādes tam piekrīt.

9. Kompetentās iestādes var atteikties no prasības par papildu pieskaitījumu saskaņā ar 8. punktu, ja iestādes pierāda, ka saskaņā ar pieņemtiem starptautiskiem standartiem to modelis precīzi aptver gadījuma risku un saistību nepildīšanas risku attiecībā uz to tirgojamām parāda un pašu kapitāla pozīcijām.
10. Visām iestādēm jāizpilda kapitāla normatīvi, kas pārrēķināti kā augstākais no:
 - i) tās iepriekšējās dienas riska vērtības izskaitļojuma, ko aprēķina saskaņā ar parametriem, kas precizēti šajā pielikumā;

- ii) ik dienas riska vērtības novērtējumu caurmērā katrai no iepriekšējām 60 darba dienām, kas reizināts ar 6. punktā minēto koeficientu un koriģēts ar koeficientu, kas minēts 7. punktā.
11. Aprēķinot riska vērtību, ievēro šādu standartu minimumu:
- i) riska vērtības aprēķināšana vismaz ik dienas;
 - ii) pārskata datu 99 % uzticamība ar precizitāti līdz vienam ciparam (aiz komata);
 - iii) 10 dienu turēšanas periods;
 - iv) vēsturiska apsekojuma periods vismaz vienu gadu, izņemot gadījumu, kad īsāku apsekojuma periodu attaisno nozīmīgs pacēlums cenas nestabilitātē;
 - v) atjauninājumi, ko nosaka trīs mēnešu dati.
12. Kompetentās iestādes prasa, lai modelis precīzi aptvertu visu reālās cenas risku attiecībā uz iespēju darījumiem vai līdzīgām pozīcijām un to, lai jebkurš risks, uz ko modelis neattiecas, tiktu attiecīgi nodrošināts ar pašu kapitālu.
13. Kompetentās iestādes prasa, lai riska aprēķina modelis aptvertu pietiekamu skaitu riska faktoru atkarībā no iestādes darbības līmeņa attiecīgos tirgos. Kā minimumu ievēro šādus noteikumus:
- i) procentu likmes riskam riska aprēķina sistēmā iekļauj riska faktoru kopumu, kas atbilst katras valūtas procentu likmēm, kurās iestādei ir bilances vai ārpusbilances pozīcijas, ko ietekmē procentu likme. Iestādes modelē ienākumu līknes, izmantojot kādu no vispārpieņemtām metodēm. Procentu likmju riskam galvenajās valūtās un tirgos ienākumu līkni sadala vismaz sešos termiņa segmentos, lai aptvertu likmju nestabilitātes atšķirības visā ienākumu līknē. Riska aprēķina sistēmai jāaptver risks, ko nosaka dažādu ienākuma līkņu dinamika, kas nav pilnīgi savstarpēji saistīta;
 - ii) ārvalstu valūtas riskam riska aprēķina sistēmā jāiekļauj riska faktori, kas atbilst zeltam un atsevišķām ārvalstu valūtām, kurās iestādes pozīcijas ir nosauktas;
 - iii) pašu kapitāla riskam riska aprēķina sistēmā izmanto atsevišķu riska faktoru vismaz katram no pašu kapitāla tirgiem, kuros iestādei ir nozīmīgas pozīcijas;
 - iv) preču riskam riska aprēķina sistēma izmanto atsevišķu riska faktoru vismaz katrai precei, kurā iestādei ir nozīmīgas pozīcijas. Riska aprēķina sistēmai jāaptver risks, ko rada līdzīgu, bet ne vienādu preču korelējoša dinamika, kas nav pilnīgi saistīta, un atvērtība termiņa cenu izmaiņām, ko rada termiņa nesakritības. Tā arī ņem vērā tirgus īpatnības, jo īpaši piegādes datumus un tirgotājiem paredzēto iespēju izslēgt pozīcijas.
14. Kompetentās iestādes var ļaut iestādēm riska kategorijās un starp tām izmantot empīriskas korelācijas, ja tās atzīst, ka iestādes korelāciju aprēķina sistēma ir nevainojama un to īsteno godprātīgi.”
-